

Helgekommentar Moss Avis 8. desember 2012

Liv Signe Navarsete og Cecilia Lind

Av Trygve G. Nordby

Sist gang jeg var ute i fiskebåten Elg møtte jeg Liv Signe Navarsete. Ved Neskrakken utenfor Jeløya kom hun padlende på et flak av subsidiert smør. Siden det har skjedd så utrolig mye rart de siste dagene spurte jeg henne:

- Hva mener du egentlig om verdenssituasjonen Liv Signe?
- Ingenting, svarte hun, jeg har fått et rusk i øyet. Dessuten har EU fått Nobels fredspris. Og når det gjelder EU foretrekker vi i Senterpartiet heller å seile vår egen sjø enn å være med på festen. Der er det dessuten stort sett bare europeiske statsledere. Og hvem bryr seg vel om sånne? Vi har tross alt Lundteigen dersom vi skulle trenge å snakke med storheter.

Nå må jeg som skriver dette ile til med å si at det ikke er alt i denne historien som er helt sant. Det går naturligvis ikke an å seile på et flak av subsidiert smør.

At enkelte partier og organisasjoner har valgt å demonstrere mot at EU får fredsprisen får meg til å tenke på han som fikk det så travelt med å kjøpe flaggstang. Han skulle nemlig ikke flagge når naboen fylte rundt år.

Hva er det med oss? Her har vi akseptert de forskjelligste fredsprisvinnere i mer enn 100 år. Men når vårt eget kontinents viktigste organisasjon, som faktisk har sikret fred i Europa i over et halvt århundre, endelig får fredsprisen, mener noen at dette er så ille, at de velger å gå ut på gata for å demonstrere.

Det er mange sider ved dagens EU som ikke er bra. Særlig knyttet til utviklingen, eller snarere mangel på utvikling, i den økonomiske politikken. Men det er altså ikke Nobelprisen i økonomi vi snakker om. Det er Nobelprisen for fred. Blant annet den freden som nå sikres ved at Serbia og Kroatia tas opp som medlemmer i EU.

- Det hjelper ikke, sier noen sinte ungdomsorganisasjoner. Selv om vi kanskje må innrømme at det for første gang på mange hundre år har vært fred i Europa over lengre tid. Og at det er ganske bra at tidligere totalitære stater aksepterer demokratiet for å få bli med i EU. Men det er så mange andre ting med EU vi ikke liker, og som er så alvorlige, at vi ikke kan være med på noen feiring.

Sier altså velinformerte ungdomsorganisasjoner. Som ikke hadde noen motforestillinger til at den amerikanske presidenten fikk fredsprisen for to år siden, til tross for både pågående krigstokter og USAs aktive bruk av dødsstraff. Da var de fleste av dem likevel med i fredstoget forbi Grand Hotell. Ironisk nok er EU en av verdens sterkeste pådrivere for å få avskaffet dødsstraff. Men sånt teller tydeligvis ikke når norsk selvgodhet står på spill. Da demonstrer man heller mot.

Her hos oss gir diskusjonen om EU fortsatt de merkeligste utslag, selv om den siste folkeavstemmingen nå ligger 18 år bak oss. Alle føler fortsatt at de må markere seg for eller mot, enten det gjelder fagforeningsledere, motorsykelklubber eller fylkesmenn. Det minner om briten som endte opp på en øde øy. Det første han gjorde var å bygge to puber. For da fikk han en som han absolutt ikke ville sette sine føtter i.

Når det gjelder EU er vi i det hele tatt i ferd med å bli akkurat som britene. Dels fordi vi har så høye tanker om oss selv at vi på ingen måte trenger å stå solidarisk sammen med noen andre. Og dels fordi vi har et enormt behov for å markere at det ikke bare er typisk å være god. Vi er simpelthen best! I denne selvgodheten finner konservative britiske politikere og såkalt radikal norske ungdom hverandre.

For oss som bor i et land for spesielt interesserte er det kanskje ikke så rart. Vi begynner å bli vant til det. Men det er vanskelig å forklare norsk EU debatt for omverdenen. Da mayakvinnen og fredsaktivisten Rigoberta Menchu fra Guatemala fikk fredsprisen i 1992 var jeg med i fakkeltog som høytidelig gikk forbi Grand Hotell hvor den stolte fredsprisvinneren vinket ut over folkehavet fra verandaen slik så mange fredsprisvinnere har gjort før henne. Stemningen var høy, og Rigoberta begynte å rope slagord ut over folkemassen nede på Eidsvoll Plass. Vi svarte unisont. Leve Guatemala ropte hun, og vi svarte. "Leve Guatemala". Leve Norge ropte hun. Og vi svarte: "Leve Norge". "Leve et forent Europa", ropte den revolusjonære fredsprisvinneren fra Latin-Amerika. Og så ble det helt stille nede på plassen foran Stortinget. Vi holdt unisont kjeft.

Jeg har siden lurt på om noen forsøkte å forklare denne samarbeidets apostel fra Latin-Amerika hva som egentlig foregikk i hodene på oss som plutselig ble stille som østers der under balkongen på Grand.

Jeg har tidligere tillatt meg å gi noen gode råd til Arbeiderpartiet i Østfold når det gjelder nominasjonsprosessen til neste års Stortingsvalg. Det slo såpass godt an, at jeg denne gangen kunne tenke meg å avrunde lørdagskommentaren med å komme Arbeiderpartiet i Troms til unnsetning. De har jo også fått en interessant diskusjon om hvordan man ikke bør oppføre seg dersom man har ambisjoner om å bli stortingsrepresentant.

Siden stemningen i Troms Arbeiderparti en ganske laber for tiden, er det en stor fordel at nominasjonen er utsatt, slik at de kan få forberedt et skikkelig glad-møte neste gang. Og da er det ingen ting som hjelper så godt som allsang. Dersom det på nytt skulle bli utrivelig med kampvotering og skittkasting, er det bare å stemme i. Det er alltid bra å ta en sang når det er behov for å lette litt på trykket.

Jeg er veldig svak for Cornelis Vreeswijk og vil derfor foreslå at de åpner nominasjonsmøtet med noen vers fra "Balladen om Fredrik Åkare och den søta frøken Cecilia Lind":

"Vet hut, Fredrik Åkare, skäms gamla karln!
Cecilia Lind är ju bara ett barn.
Ren som en blomma, skygg som en hind.
Jag fyller snart sjutton, sa Cecilia Lind.

Och stjärnorna vandra och timmarna fly
och Fredrik är gammal men månen är ny.
Ja, Fredrik är gammal men kärlek är blind.
Åh, kyss mig igen, sa Cecilia Lind. "